

PREHEAD
VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie apríl 2014

I. senát

Nálezy:

spisová značka	I. ÚS 239/2013
sudca spravodajca	Milan Lalík
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	26. marca 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu a jeho uznesením.</p> <p>Zo sťažnosti možno vyvodit', že jej podstatou je námietka sťažovateľa, podľa ktorej napadnutým uznesením okresného súdu došlo k neprípustnému zásahu do jeho základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie, a to konkrétne do jeho práva na prístup k súdu, keďže v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety OSP ak navrhovateľ (sťažovateľ, pozn.) preddavok v určenej lehote nezloží a odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil, súd konanie v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na zloženie preddavku zastaví.</p>
ratio decidendi	<p>Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu vrátane práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť.</p> <p>Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu je v posudzovanom prípade zrejmé, že napadnutým uznesením okresného súdu nemohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do označených základných práv podľa ústavy a dohovoru spočívajúcemu v odopretí prístupu k súdu. Samotné vydanie napadnutého uznesenia, ale ani nadobudnutie právoplatnosti tohto uznesenia nemá totiž bez ďalšieho za následok stratu prístupu k súdu pre sťažovateľa.</p> <p>K dôsledkom, na ktoré sťažovateľ v sťažnosti poukazuje, by totiž mohlo dôjsť až prípadným vydaním uznesenia o zastavení konania.</p> <p>Na rozdiel od uznesenia o povinnosti zložiť preddavok v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety OSP proti uzneseniu o zastavení konania je prípustné odvolanie a vo vzťahu proti prípadnému nepriaznivému potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu prichádza do úvahy aj podanie dovolania, a to s prihliadnutím na dôvod uvedený § 237 písm. f) OSP.</p> <p>Tak v rámci odvolacieho konania, ako aj v rámci dovolacieho konania proti prípadnému uzneseniu okresného súdu o zastavení konania bude mať sťažovateľ možnosť uplatňovať všetky tie zásadné námietky, ktoré sú obsahom sťažnosti podanej ústavnému súdu. Všeobecné súdy preto v takomto prípade budú mať možnosť skúmať, či prípadné zastavenie konania pre nezaplatenie preddavku na trovy konania je v danom prípade zlučiteľné s tými právami, porušenie ktorých sťažovateľ touto sťažnosťou namieta. Za týchto okolností ústavný súd považuje podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy za predčasné, keďže sťažovateľ bude mať v ďalšom priebehu konania k dispozícii účinné právne prostriedky na ochranu svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>

	<p>K namietanej odlišnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov ústavný súd v prvom rade vo všeobecnosti uvádza, že mu zásadne neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak právomoc, ktorá je podľa § 8 ods. 3 zákona o súdoch zverená najvyššiemu súdu.</p> <p>Navyše, sťažovateľ poukazuje na rozhodovaciu činnosť prvostupňových súdov, ktoré vychádzajú zo zásadne odlišných skutkových zistení (nejde teda o rozdielne právne posúdenie vecí), na základe ktorých konajúce súdy individuálne posudzovali, či v prípade sťažovateľa boli alebo neboli splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov.</p> <p>Pokiaľ sťažovateľ argumentuje nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 112/2012, v ktorom ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 13 C 270/08 938 z 9. januára 2012, ktorým bola uložená sťažovateľovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, je potrebné uviesť, že prípad sťažovateľa nie je s touto vecou identický.</p> <p>Vo veci sp. zn. I. ÚS 112/2012 Okresný súd Poprad vo svojom uznesení iba skonštatoval, že u sťažovateľa nie sú splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, bez toho, aby tento svoj názor odôvodnil. Vo veci sťažovateľa však svoj názor o tom, že nie sú u nej predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, odôvodnil, keď okrem iného uviedol:</p> <p><i>„Navrhovateľ je síce v súčasnosti invalidným dôchodcom, má dve nezaopatrené deti a má náklady na vedenie domácnosti a výdavky na lieky, avšak zároveň je aj vlastníkom viacerých nehnuteľností, a to dvoch rodinných domov, kaštieľa a prilahlých pozemkov, je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti V., s. r. o. a voči dlžníkovi JUDr. M. K. má peňažnú pohľadávku vo výške 331.939,18 eur, ktorá je predmetom sporu na Okresnom súde Pezinok... Podľa názoru súdu, aktuálne osobné a majetkové pomery navrhovateľa a jeho zdravotný stav nemôžu byť paušálnymi dôvodmi pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v celom rozsahu.“</i></p> <p>Napokon ústavný súd uvádza, že v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ v petite domáha. Na základe uvedeného preto ústavný súd nemohol posudzovať eventuálne prietahy na strane okresného súdu, keďže z obsahu ústavnej sťažnosti a predovšetkým z formulácie petitu, ktorý je oddelený od ostatných častí sťažnosti, je zrejmé, že sťažnosť nesmerovala proti prietahom v konaní, ale napádala sa ňou arbitrárnosť uznesenia okresného súdu (napríklad sťažovateľ nežiadal, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez prietahov).</p> <p>Ústavný súd posudzoval sťažovateľom uvádzané zbytočné prietahy iba ako súčasť širšej argumentácie, ktorou sťažovateľ preukazoval porušenie základného práva napadnutým uznesením okresného súdu.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu a jeho uznesením p o r u š e n é n e b o l o.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 520/2012, I. ÚS 420/2013, I. ÚS 196/2013, II. ÚS 88/01</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 697/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Milan Lálík</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>19. marca 2014</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal uznesením okresného súdu.</p>

	<p>Zo spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ podal na okresnom súde žalobu podľa § 80 písm. b) a § 88 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 692 723,89 € (pôvodne sumy 20 869 000 Sk) od odporcov z dôvodu, že neoprávnene užívajú nehnuteľnosť, nachádzajúcu sa v katastrálnom území Košice – stred, zastavaná plocha o výmere 1 225 m², dom č. 446 v celosti, ktorej je vlastníkom, a zároveň požiadal o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Sťažovateľ v žalobe uviedol, že žalobu podáva z dôvodu, aby nedošlo k premlčaniu jeho majetkových nárokov.</p> <p>Zároveň s podaním žaloby podal okresnému súdu návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP do právoplatného rozhodnutia vo veci o určení, že vec – sporná nehnuteľnosť zastavaná plocha o výmere 1 225 m², dom č. 446 patrí v celosti do dedičstva sťažovateľa po jeho nebohých predchodcoch.</p> <p>Okresný súd žiadosti sťažovateľa vyhovel, uznesením mu priznal oslobodenie od povinnosti platiť súdne poplatky a konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného okresným súdom konaní v ktorom bude vyriešené vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti. Následne sťažovateľ svoju žalobu rozšíril o zaplatenie sumy 710 056 € s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 22. októbra 2010 do zaplatenia.</p> <p>Napriek skutočnosti, že konaní o určení vlastníctva bolo vydané predbežné opatrenie o zákaze nakladania s predmetom vlastníctva, nehnuteľnosť bola predaná a jej vlastníkom sa povolením vkladu do katastra nehnuteľnosti 7. novembra 2012 stala spoločnosť L. s r. o., ktorej bolo priznané postavenie odporcu v 3. rade.</p> <p>Sťažovateľ vzhľadom na uvedenú skutočnosť a „z opatrnosti“, aby nedošlo k premlčaniu jeho finančných nárokov, doplnil svoju žalobu zo 14. augusta 2008 o odporcu v 3. rade, proti ktorému uplatnil sumu 173 136,94 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne, a to od 3. mája 2013 až do zaplatenia.</p> <p>Okresný súd v prerušenom konaní rozhodoval o zmene návrhu, a kým dvom návrhom z 22. októbra 2010 a 7. mája 2013 uplatneným proti odporcom 1. a 2. uznesením z 30. mája 2013 nevyhovel a zmenu návrhu nepripustil, ďalším uznesením z toho istého dňa pripustil, aby na strane odporcov vstúpila do konania ako odporca 3. spoločnosť L. s r. o., a pripustil zmenu návrhu na začatie konania tak, že odporca v 3. rade je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 173 136,94 € s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z uvedenej sumy, a to od 3. mája 2013 do zaplatenia.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd na základe vyhodnotenia už uvedených skutočností dospel k záveru, že postupom okresného súdu došlo v prerušenom konaní k procesným pochybeniam, napriek tomu konštatuje, že v danej situácii nemá toto porušenie ústavno-právny rozmer a nedošlo ním k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Ústavný súd poznamenáva, že o oprávnených finančných nárokoch sťažovateľa bude možné rozhodnúť až po právoplatnom rozhodnutí v konaní v ktorom bude vyriešené vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti.</p> <p>Podľa zistení ústavného súdu okresný súd rozsudkom v konaní o určení vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti z 24. marca 2010 určil, že nehnuteľnosť – zastavaná plocha o výmere 1 225 m², dom č. 446 v celosti patrí do dedičstva po neb. Dr. I. J. a E. A.. Krajský súd rozsudkom z 9. decembra 2010 zmenil rozsudok okresného súdu vo vyhovujúcom výroku tak, že žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky o dovolaní rozhodol 27. februára 2013 pod tak, že rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Vec je na krajskom súde nie je dosiaľ rozhodnutá (pojednávane uskutočnené 8. januára 2014, ďalší termín je nariadený na 2. apríl 2014), z čoho vyplýva, že v súčasnom štádiu konania nie je právoplatne vyriešená otázka, či finančné očakávania sťažovateľa sú legitímne.</p> <p>Ústavný súd nemohol vyhovieť ani námietke sťažovateľa o porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, pretože sa jeho vyslovenia domáha v prerušenom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie prekážky jeho postupu vytvorenej zákonom ustanoveným postupom tak, ako to je v danom prípade – právoplatným uznesením o prerušení konania, nemôže posudzovať ako zbytočné prietahy v súdnom konaní.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosti sťažovateľa n e v y h o v u j e .</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú</p>	<p>***</p>

judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
---	--

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	I. ÚS 668/2013
sudca spravodajca	Milan Lalić
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	26. marca 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré začalo v roku .
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa na zaplatenie peňažnej sumy z titulu náhrady škody za poškodenú batožinu, pričom posudzovaná vec nevykazuje znaky mimoriadnej skutkovej a právnej náročnosti. V konečnom dôsledku ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti nepoukázala na skutočnosť, že by predmetná vec vykazovala znaky zložitosti. Ústavný súd však zároveň pripomína, že celková dĺžka konania 13 a pol roka – v čase podania sťažnosti podľa čl. 127 ústavy – by aj pri zohľadnení prípadnej skutkovej a právnej náročnosti bola ústavne neakceptovateľná.</p> <p>2. Ústavný súd zastáva názor, že na ťarchu sťažovateľa možno pripočítat' jeho ospravedlненú neúčast' na pojednávaní 29. apríla 2013 a ním vznesenú námietku zaujatosti zákonnej sudkyne z 19. septembra 2006, konanie o ktorej bolo z dôvodu neuhradenia súdneho poplatku zastavené. Podľa názoru ústavného súdu však tieto skutočnosti nemajú v kontexte celkovej dĺžky konania zásadný význam. Napokon ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti nenamietala, že sťažovateľ by sa podieľal na celkovej dĺžke napadnutého konania.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v namietanom konaní a konštatuje, že vzhľadom na celkovú dĺžku konania (v čase podania sťažnosti podľa čl. 127 ústavy 13 a pol roka) nepovažoval za potrebné poukazovať na jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu, keďže už len samotná celková dĺžka konania je z ústavného hľadiska neakceptovateľná.</p> <p>Ústavný súd však považuje za potrebné poukázať na nesústredenú činnosť okresného súdu, keď jeho rozsudky z 5. septembra 2002 a 29. mája 2007 sťažovateľ úspešne napadol odvolaním na krajskom súde.</p> <p>Ústavný súd ďalej konštatuje, že dobu, resp. obdobia, počas ktorých sa spis nachádzal na odvolacom či dovolacom súde z titulu konania o opravných prostriedkoch, nemožno pripočítat' na ťarchu okresného súdu, ktorý v tomto čase objektívne nemohol ovplyvniť priebeh ani plynulosť napadnutého konania. Celkovo ide v danej veci o obdobie v trvaní 51 mesiacov.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené boli.</u></p>

	<u>Sťažovaet'ovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 €.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 50/2014
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	2. apríla 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označeného práva postupom okresného súdu v konaní o určení hranice medzi nehnuteľnosťami a o vydanie časti nehnuteľnosti, ktoré začalo v roku 2006.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o určení hraníc k pozemkom a vydanie časti nehnuteľnosti z právneho hľadiska nesignalizuje jeho zložitost', pretože ide o štandardnú a stabilnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.</p> <p>Avšak v spojení s potrebou vykonania ohliadky na mieste samom a vypracovaním znaleckého posudku na účel ustálenia skutkového stavu možno konštatovať, že prerokúvaná vec je do istej miery skutkovo zložitá. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný súd nemôže pripísať len na vrub faktickej zložitosti prerokovávanej veci.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali konštatovanie o ich vplyve na plynulosť napadnutého konania okresného súdu.</p> <p>3. O neefektívnosti postupu okresného súdu svedčí skutočnosť, že jeho rozsudok z apríla 2010, ktorým zamietol návrh žalobcu, bol zrušený uznesením krajského súdu z 30. decembra 2010 z dôvodu, že žalobcovi bola odňatá možnosť konať pred súdom.</p> <p>V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že aj keď neskúmal postup okresného súdu v období pred vstupom sťažovateľa do napadnutého konania, neznamená to, že pri celkovom hodnotení nemôže tiež zohľadniť jeho stav v tomto období, a to najmä za situácie, keď aj prvý rozsudok okresného súdu z 12. júna 2008, ktorým rozhodol o zamietnutí návrhu žalobcu, bol zrušený uznesením krajského súdu.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že v dôsledku uvedených pochybení okresného súdu a ich následnej korekcie rozhodnutiami krajského súdu v odvolacom konaní došlo k predĺženiu napadnutého konania o viac ako jeden rok.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných priet'ahov.</u></p> <p><u>Sťažovaet'ovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 633/2013
sudca spravodajca	Milan Lalík
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	2. apríla 2014
dotknuté články ústavy, ústavných	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy z titulu náhrady škody, ktoré začalo v roku 2008.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o zložitost' veci (právnú a skutkovú), ústavný súd konštatuje, že predmetná vec je bežnou občianskoprávnou vecou, ktorá za štandardných okolností nevykazuje zvýšenú náročnosť.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd zistil viaceré okolnosti, ktoré boli zohľadnené v jej neprospech pri posudzovaní doterajšej dĺžky konania. Ide o opakované žiadosti o odročenie pojednávania z rôznych dôvodov na jej strane, ako aj realizáciu procesných podaní v deň pojednávania (prípadne krátko pred ním), v dôsledku čoho sa s nimi ani súd a ani protistrana nemohli včas pred pojednávaním oboznámiť.</p> <p>Aj keď ústavný súd uznáva, že niektoré z uplatnených dôvodov žiadosti o odročenie pojednávania boli relevantnými dôvodmi na ospravedlnenie jej neúčasti na pojednávaniach, nemožno však pri rozhodovaní o sťažnosti takéhoto účastníka (sťažovateľky) na priet'ahy v konaní neprihliadnuť na tieto okolnosti, pokiaľ skutočne mali preukázateľný dopad na celkovú dĺžku trvania doterajšieho konania.</p> <p>3. V postupe okresného súdu v predmetnej veci zistil ústavný súd viaceré obdobia nečinnosti, rozhodujúcou však bola zistená nečinnosť okresného súdu v období rokov 2009 a 2010, ktorú napokon potvrdila aj predsedníčka súdu.</p> <p>Úkony okresného súdu teda v napadnutom konaní minimálne po dobu 17 mesiacov nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a článku dohovoru. V nasledujúcom období síce okresný súd vo veci priebežne konal, nič to však nemení na závere, že celková dĺžka konania (zatiaľ iba na súde prvého stupňa) presiahla päť rokov.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných priet'ahov. Sťažovateľke finančné zadost'učinenie nepriznáva.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 700/2013
sudca spravodajca	Milan Ealík
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	2. apríla 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie označených práv v konaní o náhradu škody vyplývajúcom z trestného konania nezákonne vedeného proti sťažovateľke, ktoré začalo 1. septembra 2003 a skončilo 25. apríla 2006 priaznivo voči nej oslobodením spod obžaloby. Ide v podstate o žiadanie satisfakcie na takmer ročné obmedzenie osobnej slobody (väzba a výkon trestu) a nezákonne vedené trestné konanie. Civilné konanie začalo v roku 2008.
ratio decidendi	Vzhľadom na neprimeranú dĺžku konania (vyše 6 rokov) nepovažoval ústavný súd za významné jednotlivé kritériá podrobne skúmať, pretože ani právne či skutkovo sebanáročnejší spor o náhradu škody z nezákonného rozhodnutia nesmie v právnom štáte trvať takú dobu [predseda súdu uznal nečinnosť v trvaní vyše 3 rokov], lebo v opačnom

	<p>prípade dôveryhodnosť justície ako celku utrpí zásadným spôsobom.</p> <p>Na jednej strane je to nezákonné zbavenie osobnej slobody sťažovateľky v trestnom konaní a na strane druhej na jej odškodnenie v civilnom konaní čaká poškodená neprímerane dlhú dobu, namiesto odškodnenia v primeranom čase.</p> <p>Uvedené prieťahy v konaní nemožno ospravedlniť ani námietkou predsedu súdu o častých zmenách v osobe konajúceho sudcu, pretože je vecou štátu (súdu), aby organizoval svoje súdnictvo tak, aby k takýmto zmenám nedochádzalo na úkor princípov a zásad zakotvených v ústave a dohovore, pokiaľ ide o primeranosť dĺžky konania vo vzťahu k sťažovateľke, ktorá od okresného súdu právom očakávala rýchle odškodnenie za nezákonne vedené trestné konania voči jej osobe.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p>Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 3 000 €.</p> <p>Vo zvyšku sťažnosti nevyhovuje.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 767/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Milan Lalík</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>19. marca 2014</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré začalo v roku 2009.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o nároku žalobcu na zaplatenie peňažnej sumy z titulu poskytnutých právnych služieb a vzájomnom návrhu sťažovateľky na zaplatenie peňažnej sumy, pričom posudzovaná vec nevykazuje znaky mimoriadnej skutkovej a právnej náročnosti. V konečnom dôsledku ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti nepoukázala na skutočnosť, že by predmetná vec vykazovala znaky zložitosti. Ústavný súd však zároveň pripomína, že dĺžka samotného konania – v čase podania sťažnosti podľa čl. 127 ústavy takmer 7 rokov – by aj pri zohľadnení prípadnej skutkovej a právnej náročnosti bola ústavne neakceptovateľná.</p> <p>2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľky ako žalovanej v napadnutom konaní prispelo čiastočne k doterajšej dĺžke namietaného konania vzhľadom na intenzitu využívania procesných prostriedkov a vzhľadom na jej neúčast' na dvoch pojednávaníach.</p> <p>3. Okresný súd bol v určitých obdobiach v posudzovanej veci opakovane nečinný. Úkony okresného súdu teda v napadnutom konaní minimálne po dobu 16 mesiacov nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a článku dohovoru. Ústavný súd ďalej poukazuje na nesústredenú činnosť okresného súdu, keď dve jeho rozhodnutia sťažovateľka úspešne napadla odvolaním na krajskom súde. Ústavný súd konštatuje, že uvedená nečinnosť a nesústredená činnosť okresného súdu sa svojím kumulatívnym pôsobením podpísali pod skutočnosť, že ani po viac ako</p>

	<p>siedmich rokoch nie je konanie právoplatne ukončené.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby v konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľke finančné zadost'učinenie nepriznáva.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 749/2013
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	19. marca 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia namietali porušenie ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v exekučnom konaní, ktoré začalo v roku 1997.</p>
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je exekučné konanie vedené inter alia proti sťažovateľom, ktorého súčasťou bolo aj rozhodovanie o námietkach povinných v exekučnom konaní, teda po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnú vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmvanej veci, ústavný súd pri preskúmaní spisu nezistil okolnosti, na základe ktorých by sťažovatelia prispeli k celkovej dĺžke prebiehajúceho exekučného konania. Práve naopak, sťažovateľ v 1. rade 13. júla 1999 predložil návrh na zastavenie konania, a potom opakovane 23. apríla 2009, a tiež sťažovatelia 20. júla 2009 a sťažovateľ v 2. rade 25. februára 2010 predložili návrh na zastavenie exekučného konania.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom konajúceho okresného súdu v predmetnej veci. Sťažovatelia v sťažnosti nekonkretizovali obdobia, počas ktorých malo dôjsť k zbytočným prieťahom v napadnutom konaní, ale poukázali na celkovú dĺžku konania v trvaní takmer 17 rokov.</p> <p>Úkony okresného súdu v období od 3. februára 2000, keď mu súdny exekútor predložil návrh sťažovateľa v 1. rade na zastavenie exekučného konania, aby rozhodol o ňom, sú poznačené nečinnosťou, neefektívnosťou a nekoncentrovanosťou. Okresný súd od 15. augusta 2002 do 24. apríla 2009 v dĺžke takmer 7 rokov bol absolútne nečinný a nevykonával žiaden procesný úkon vo veci.</p> <p>Okresný súd v tejto súvislosti nepochybne porušil svoje zákonné povinnosti dané mu právnymi predpismi (predovšetkým v súčasnosti aktuálnym § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorý mu ukladá rozhodnúť o námietkach proti exekúcii najneskôr do 60 dní od ich doručenia). Konanie na okresnom súde je poznačené ako celok neprimeranou dĺžkou konania, neefektívnosťou a nesústredenosťou. Okresný súd síce mechanicky vykonával jednotlivé administratívne úkony, ale vec meritórne neposudzoval.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznáva primerané finančné zadost'učinenie každému v sume po 2 500 €.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	***
---	-----

spisová značka	I. ÚS 663/2013
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	5. marca 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní o náhradu nákladov vložennej investície do vykurovania dvojizbového bytu, ktorý majú v nájme. Konanie začalo v roku 2008.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu relevantnú na rozhodnutie. Po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnú vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil právne významné okolnosti, na základe ktorých by sťažovatelia mimo procesného rámca participovali na zistených prieťahoch v konaní pred okresným súdom.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, a to, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní, posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd vychádzal nielen z hľadiska sťažovateľmi namietaného obdobia zbytočných prieťahov, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného konania.</p> <p>Okresný súd vo veci sťažovateľov nekonal koncentrovane a bez zbytočných prieťahov. Vzhľadom na uvedené nepovažoval ústavný súd za potrebné poukazovať na jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu, pretože celková doba takmer 7 rokov, počas ktorej vec sťažovateľov nie je právoplatne skončená, sama osebe osvedčuje dôvodnosť podanej sťažnosti.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že okresný súd v namietanom konaní porušil základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € a 800 €.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	***

Spracoval: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných

účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.